

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 9. Proponitur decimum fundamentum ex iis quæ adfert
Joan. S. Thoma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

tate, ipsumque illud obliquum importatum ab omnipotentia, est quid determinatum, si in se, & in suppositione sui ad se spectetur. Non est tamen quid determinatum, si spectetur in suis causis, & antecedenter ad suppositionem sui ad se. Unde & concursus illi Dei ex suppositione sui ad se, seu in actu secundo spectatus, est determinatus, sed non est determinatus in actu primo spectatus. Omnia hæc fusiùs tractantur in *Physicis*, ubi de concursu divino. Vide etiam dicta supra d. 4. q. 1. diff. 4.

Punctum Difficul-

tatis 9.

Proponitur 10. *Fundamentum ex iis, quæ adferuntur à S. Thoma 1. p. ubi impugnatur scientiam mediam.*

Obicitur 1. Rationem fundatam in *Auct. S. Thom.* Voluntas & decretum prædeterminativum modò sit conditionatum ex parte objecti, nullam imperfectionem, aut superfluitatem involvit, sed potiùs magnam perfectionem; & ita de facto multa à Deo sub conditione prævisâ, prophetata & ordinata sunt, pro quò plurima loca *S. Thomæ* adfert.

Respondetur ex istis, quæ docentur de scientia conditionalium colligi potest, concedi à nobis tale decretum circa ista, quæ spectant simpliciter Dei gubernationem, salvaque libertate creaturarum ordinantur à Deo, idemque dicimus de istis quæ merè & præcisè pendunt à sola ordinatione divina, circa mundi ordinem. Deinde prophetiæ sæpe formantur à Deo, post perconsultam libertatem nostram scientiâ conditionalium, quæ jam Deo relinquit locum decemendi efficaciter, & prædicendi, sed efficaciter supponente suppositionem nostri consensus. Si autem formetur hoc decretum respectu futurorum liberorum conditionatorum ex dictis colligi debet, quòd sit læsivum libertatis, inproportionatum &c. &c.

Obicitur 2. Et supponit, non implicare in terminis prædeterminationem, eamque Deum formare ante scientiam mediam stante libertate. Tum quia divina voluntas ex se est primum liberum, consequenter ex se, utpote fonte omnis libertatis, erit causa omnis libertatis creature: Si autem non detur prædefinitio Thomistica, Deus per scientiam mediam inspiciet aliquid extra se tantum, nempe id, ad quod se voluntas determinabit. Ergo ex tali scientiâ non redditur voluntas libera Dei composibilis cum scientiâ, habet eam composibilitatem, quantumvis ea scientia non daretur. Tum quia omni objecto scientiæ mediæ remoto, videt Deus per scientiam simplicis intelligentiæ non implicare, sed esse possibilem actum liberum hîc & nunc, etiam ut liberum; sed quod Deus videt

non implicare, sed esse possibile, potest facere, nullâ alia creata conditione inspectâ, nec futuritione conditionatâ expectatâ, quia hoc ipso, quòd non implicat, potest facere per omnipotentiam; Ergo & velle ante omnem aliam conditionem; Quia quidquid potest facere per omnipotentiam, potest velle per voluntatem, nullo alio expectato.

Respondetur. Prædeterminatio & tamen salvans libertatem implicat in terminis: Quia implicat in terminis prædeterminatio salvans indifferentiam; libertas autem est indifferentia ad utrumlibet: Non dependenter quidem à scientiâ mediâ, Deus, est fons nostræ libertatis, quia non ex mediâ scientiâ formaliter provenit, quòd Deus sit ens perfectissimum, imò quia est ens perfectissimum, debet habere scientiam mediam: Nihilominus non esset fons nostræ libertatis, si prædeterminativo concursu, vellet nobiscum concurrere; sed est fons libertatis in quantum nobis exhibet concursum, & potentiam ad utrumlibet expeditam. Scientia ergo mediâ tantum ad hoc est necessaria, ut salvâ libertate, efficacem omnino gratiam, & concursum conferat, præsciis quid sit futurum ex illo concursu, ad utrumlibet indifferenti, volendo etiam in illo salvare rationem specialis beneficii, ut scilicet noscendo bonum venturum ex oblatione illius, procedat ad dandum auxilium, vi cuius ponetur illud bonum consensus. Ad illam propositionem, per scientiam mediam inspiciet non nisi Deus, ad quod se voluntas determinet, ex dictis satisfit; quòd non tantum inspiciet, sed ad illam determinationem concurret, quâ ut se possit determinare creatura ipse Deus voluit, dum voluit indemnem servare libertatem. Habet quidem voluntas Dei libera, composibilitatem cum creata, sed illam præcisè circa liberos eventus exercere non potest, independentem à scientiâ conditionatâ, sed casu solo illam exerceret. Omni autem objecto scientiæ mediæ remoto, videt Deus possibilem actum liberum; sed vi illius non videt, an sit existiturus, sed advertit possibile esse ut existat. Si autem non advertit determinatè, quòd esset existiturus, non posset informari illâ scientiâ, ut dicatur præsciis agere vel concurrere; & licet quidquid potest facere Deus per omnipotentiam, potest velle per voluntatem; sed si ipsa voluntas debetè præilluminetur; in ordine autem ad conferendas v. g. gratias efficaces, non præilluminatur debetè sola scientiâ simplicis intelligentiæ: Quia hæc non videt unam partem determinatè.

Obicitur 3. Veritas futuri conditionati, de facto est veritas quædam determinatâ, licet objectum ejus sub conditione sit existens, ut pendente existentia à conditione, jam non maneat suspensa veritas: Quòd si est determinatè vera, ergo talis determinatio pro illo statu conditioni.

N 3

R. p.
H. MŁOD
anowski
Tom. 1. c. 2.
D. VI

ditionato, & ut extracta à ratione puræ possibilitatis, ex aliquo principio, & causa oritur; nulum autem hoc principium est, nisi prædeterminationio.

RESPONDETUR. Determinationem illam oriri à libertate voluntatis, si effectus sit gratus gratiæ Dei adiutæ, quæ libertas ex dominio actionis tollit illam indifferentiam, etiam pro statu conditionato, & non tollit hanc indifferentiam pro statu possibilitatis, pro quo res potest evenire, potest non evenire.

INSTAT 1. Posita illa conditione & statu conditionato, vel voluntas habet necessariò illam determinationem, vel liberè? Non necessario, nihil enim datur in tota illa conditione, quod necessitet, aliàs si conditio purificaretur pro statu absoluto, necessariò fieret ille actus: Si autem liberè? Ergo causa & principium talis determinationis pro illo statu, est conditionata libera voluntatis creatæ determinatio; Ergo etiam intervenit illic determinatio voluntatis divinæ; quia ubicunque facit sibi locum creatæ libera determinatio, ibi locum etiam voluntas divina habere debet.

RESPONDETUR. Habere illic locum determinationem divinam, non antecedentem determinationem creaturæ, qualis est prædeterminatio; sed secundum conditionem liberi agentis cum dominio ad utrumlibet, accommodando sese potestati creaturæ utrumlibet agendi, ad ipsamque illam determinationem etiam conditionatam concurrentem.

INSTAT 2. Impossibile est divinum intellectum videre illam determinationem voluntatis, sub statu possibili, nisi respiciendo etiam suam omnipotentiam, nec potest cognoscere determinationem illam absolute futuram, nisi respiciendo ad absolutam voluntatem suam, quæ est causa producendi res in facto esse; Ergo etiam in statu conditionato respiciendo actionem, respicit illam per ordinem ad aliquod attributum suum, à quo status ille, & res sub illo statu participetur.

RESPONDETUR. Res in statu conditionato, participare esse conditionatè ex decreto voluntatis conditionato ex parte actus, & ex parte objecti, ipsaque omnipotentia conditionatè concurrente.

OBJICIT 4. Quando jam prævidit Deus sessionem Petri sub conditione futuram, idque independentè à decreto prædeterminante, vel potest adhuc divina voluntas stante illa conditione in omnibus illis circumstantiis velle, quod Petrus non sedeat, vel non potest velle? Si potest velle oppositum, ergo adhuc scientia illa non erit infallibilis; quia adhuc restabat consulenda voluntas divina à quâ potest cassari, & evacuati illa veritas, etiam sub statu conditionato; & sic ante divinam voluntatem, & determinationem illius, non potest reddi certa &

infallibilis illa præscientia: Si verò posita illa conditione, & cognita illa determinatione, voluntas divina, non potest oppositum velle pro statu illo conditionato; Ergo est illi impossibile objectum illud pro illo statu, quod non potest dici.

RESPONDETUR, quod Arg. importet aliquid tollens seipsum; nam cum dicit secundum nostram doctrinam, quod res in talibus vel talibus circumstantiis ex suppositione determinationis ita se habeat, hoc ipso supponit etiam voluisse Deum, nec velle impedire, ut res fiat. Quomodo ergo assumit argum. Deum intelligi debere nolentem hoc fieri, cum inter prærequisita conditionata, conditionatè agendi, ponatur nolle Deum oppositum fieri, nec impedire, immo velle conditionatè concurrere, ex suppositioneque quod velit Deus, non potest supponi, quod nolit. Deinde cum Deus etiam contra libertatem creatam niti possit, bene concipi potest, esse in potestate ejus, etiam oppositum fieri, & tunc tantum non futurum oppositum, quando non supponetur oppositum Deum velle. Unde jam directè dici potest, supposito quod præviderit Deus sessionem Petri sub conditione futuram, posset nolle sessionem secundum suppositionem antecedentem; sed non potest nolle secundum suppositionem consequentem; quia si est suppositio sessionis, etiam est suppositio volitionis divinæ conditionatæ, ut sit sessio.

INSTAT 1. In illo signo rationis, quo intelligitur scientia media, ante omne decretum, utraque pars est possibilis voluntati creatæ, scilicet quod sederet Petrus, vel non sederet, possetque, si voluntas illius aliter se determinaret, oppositum videri, à scientia media; Ergo etiam illud oppositum erat possibile voluntati divinæ, & ejus omnipotentia; Ergo non potest posita illa conditione & sub statu conditionato reddi impossibile Deo, quod manet possibile voluntati creatæ.

RESPONDETUR ex suppositione, quod talis facta sit suppositio pro statu conditionato, jam non potest mutari; cuius tamen oppositum supponit illatio; nam si posset mutari, sequeretur illam suppositionem esse & non esse; esse, est enim suppositio; & non esse, quia mutatur: Sic etiam supposito, ut supponi debet, quod ad illam suppositionem concurreret voluntas divina, jam non potest non concurrere voluntas divina. Unde in ordine ad istum eventum pariter se habent voluntas divina & creatæ: Quia sicut ex suppositione non est possibile oppositum voluntati creatæ; ita ex eadem suppositione, ad quam concurrat & voluntas, & omnipotentia divina, non est possibile oppositum.

INSTAT 2. Illud objectum scientiæ mediæ, id quod, circa illud objectum scientiæ mediæ, id quod

que liberè, vel non proponitur ut liberè velit, sed necessàriò se gerat circa illud? Si hoc secundum, ergo cum voluntas creata liberè se circa illud gerit, circa illud necessitabitur voluntas divina, quod est absurdum. Si autem liberè ei placet illa determinatio sub illo statu conditionato; Ergo potest non placere Deo, potestque velle oppositam partem sua determinatione, consequenter non scietur certò illud objectum ante prædeterminationem.

RESPONDETUR. Illud objectum conditionatum ita proponi divinæ voluntati, ut simul proponatur etiam illud ipsum voluisse Deum conditionatè, & sicut tunc ex suppositione, quod voluerit creatura, non potest non velle, licet liberè voluerit. Ita & Deus ex suppositione quod illud conditionatum objectum voluerit, non potest illud non velle, licet liberè velit; hoc enim stat cum libertate, ut suppono ex dictis. In hoc fallitur argumentantis imaginatio, quod putet præsupponi illud objectum ante omnem omnino volitionem divinam, & post præsuppositionem tum primum illic cogitare Deum, ad quam se partem determinet.

INSTAT 3. Si non ponatur prædeterminatio, fieremus divinam potentiam dependentem à determinatione creata, siquidem non poterit certo, & prudenter providere, nisi prius exploret per scientiam mediam, quid creatura facturatur? Quod non potest dici; est enim doctrina hæc falsa.

RESPONDETUR. Non debere dici ullo modo proprie potentiam divinam dependentem à determinatione creaturæ; quia dependentia importat causalitatem, quam creatura, nullam exercet in potentiam divinam; id tamen verum est, quod Deus propriâ sua voluntate, & decreto adstrinxit se non violatûrum iura libertatis creatæ; consequenter se concursurum concursu indifferenti, dependentiâque hæc scientiæ merito ab effectu non est ullo modo vera dependentia, sed solius præsuppositionis termini. Falsus quid docuerit, alibi dicitur. Addo non faciemus divinam potentiam dependentem à determinatione creata, cum ipsa illa potentia ad illam etiam conditionatam determinationem concurrerit; Rationemque prioris habeat respectu illius determinationis potentia; quia dat concursum, vires, &c. ad eandem; advertendoque Deus scientiâ conditionatâ ad illam determinationem advertit simul ad suam volitionem, concursumque conditionatum.

OBJICIT 5. Idem q. 19. d. 5. a. 5. n. 1. assumit, quod non implicet libertatem creatam componi, cum efficacia intrinsecâ divinæ voluntatis, eamque sic probat: Quia vel Deus est prima radix & principium possibilitatis actûs liberi, vel non? Si non, ergo datur aliqua possibilitas alicui rei creatæ, non derivata ab o-

mnipotentia divina; quod est absurdum. Si autem Deus est causa prima, & radix nostræ libertatis, possibilitatisque actûs liberi, necesse est quod ita sit causa possibilitatis unius actûs determinati v.g. consensus ad amorem, quod etiam sit causa possibilitatis ad oppositum, scilicet dissensum, aliàs non salvaretur libertas. Hoc posito subsumit, sed efficacia infinita divinæ potentia, quæ est radix & principium utriusque possibilitatis in actibus liberis determinatis, per hoc, quod exequatur in actu determinante unam possibilitatem ex illis, non tollit aliam nec reddit impossibile; quia executio unius possibilitatis, non contrariatur possibilitati alterius partis, ut patet, cum voluntas actu unam partem operatur; Ergo nec eam tollet divina prædeterminatio.

RESPONDETUR. Si efficacia infinita divinæ potentia exequatur unam determinatè possibilitatem, sed modo proportionatò libertati, non tollit aliam possibilitatem; sed tollit si faciat modo improporcionatò libertati; prædeterminatio autem ex dictis, est modus improporcionatus libertati. Quod adfert de voluntate, locum hic non habet; quia supposito quod velit, non potest non velle, sed hæc suppositio oritur ex usu libertatis, adeoque fundat suppositionem consequentem, prædeterminatio autem fundat, uti dictum est, suppositionem antecedentem. Unde concedo, Deum esse primum principium possibilitatis actûs liberi, estque causa possibilitatis consensus determinati, ut sit causa possibilitatis dissensus, si non agat prædeterminativè; secus si agat prædeterminativè, sic enim aufert indifferentiam ad dissensum v.g. adeoque non salvat possibilitatem oppositi, tumque divina potentia, quando exequitur in actu determinatè unam possibilitatem non reddit impossibile aliam; si id exequatur modo liberis proportionatò, adeoque non prædeterminativè.

OBJICIT 6. Idem. Consensus creatæ voluntatis, est impossibile, quod sit consensus à Deo simul cum voluntate; & non sit prius à Deo supponitur enim causatus à Deo; & quidem per prius à Deo; quia causa prima, etiam ad talem influxum, habet formalitatem causæ primæ, adeoque supponi debet à causa subordinata.

RESPONDETUR pluribus ex capitibus argumenti non concludere: In primis si sit res de consensu gratuito, fiatque ille modo connaturali, hoc est per principium unitum, ostendetur causalitas prior causæ primæ (quod etiam proportionaliter applicari debet, quamvis non fiat modo connaturali, & si sit actus merè naturalis) ostendetur, inquam, hæc causalitas in ipsa collatione auxilii, & virium. Rursus ratione primarum illustrationum, piarumque affectionum, & in ordine naturali ratione cogitationum, &

R. P.
H. MŁOD
anowski
Tom. I. c. 2.
D. VI

num, & affectionum, quas dicebat Aristoteles oriri à bonâ fortunâ. Vide superius dicta per quid salvetur ratio causæ primæ.

INSTAT 1. Idem. Consensus creatæ voluntatis, à quo accipit denominationem efficaciam, decretum Divinum de se indifferens, est, inquam, ille consensus aliquid creatum, subiectum dominio voluntatis creatæ, & ordinabile in finem ab aliquâ providentia, ergo à fortiori causatur entitative, & efficienter ab omnipotentia Dei, sine quâ factum est nihil, & dirigitur à providentia Divina in finem efficaciter, efficacitate infallibili in ratione operandi, & non solum in ratione sciendi, & videndi.

RESPONDETUR. Concedo illum consensum esse aliquid creatum, ordinabile à providentiâ; Concedo causari illum ab omnipotentia; Concedo dirigi in finem efficaciter efficacitate infallibili; sed nego illum desumi ab aliquo prædeterminativo; Sed infallibilitas illius providentiæ, connotat suppositionem nostri consensus conditionati, ad quem ipsum concurrir voluntas Dei, ejus omnipotentia, &c. Quamquam hoc argumento non apparet de consensu conditionato, an de absoluto loquatur? Si loquatur de consensu absoluto, falsum est in Nostris principiis, quod antecedenter ad consensum absolutum non detur efficacia; cum etiam nos admittamus efficaciam in actu primo, & antecedenter ad consensum absolutum; licet voluntas Dei non habeat denominationem efficaciam antecedenter ad consensum conditionatum. Si autem loquatur de sensu conditionato, illum antecedenter non dirigit in finem efficaciter providentia Divina, quia hæc efficacia providentiæ Divinæ, penes statum absolutum spectari debet.

INSTAT 2. Idem. Quæcunque realitas creata est dependens à Deo in fieri, & in conservari; sed ille influxus creatæ voluntatis, etiam quâ influxus creatæ voluntatis, est aliqua realitas creata; Ergo ut talis, pendet adhuc à causalitate Divinâ; sed quidquid est dependens à causalitate alicujus, respicit illud sub prioritate causæ, & non sub simultate tantum coefficientis; Ergo respectu Divinæ causalitatis, debet partialis influxus voluntatis creatæ, esse posterior, & respicere causalitatem Dei: quia nihil causatur ab alio per simultatem, sed per prioritatem.

RESPONDETUR. Prioritatem hanc in dependentia nostri consensus à Deo salvari non per præoperationem in ipsum consensum, sed per productionem ipsius potentie, collationem auxiliorum, virium, &c.

INSTAT 3. Illa determinatio voluntatis, & partialis influxus debet causari à voluntate Divinâ, non inefficaci; quia inefficax nihil causat: Ergo debet causari ab efficaci; hæc autem efficacia non potest desumi à determinatione voluntatis & ab ipso effectu, quod ipsum prob.

quia ista determinatio non potest supponi à decreto, sed ab ipso causatur; Ergo ante talem determinationem, & non ab ipsa, decretum habet efficaciam; & ratio est; quia causa efficax esse debet dum causat, non postquam aliquid causatum est, quia causato effectu, efficacia ad nihil deservit.

RESPONDETUR. Non satis apparere, de quonam statu procedat hoc argumentum; Si procedit de statu conditionato, supponit aliquid, quod ipsum probandum foret, nempe quod causetur illa determinatio, pro statu conditionato, à voluntate efficaci quâ tali: quod si procedat de statu absoluto, proficiscitur quidem illa determinatio à voluntate efficaci, sed non quâ efficaci: quia quâ efficax illa voluntas Dei dicit ipsum consensum conditionatum, qui seipsum non causat. Unde deberet dici, quod proficiscatur à voluntate Divina efficiente. Sed quidquid sit de his rigoribus loquendi; concedo determinationem absolutam voluntatis causari pro statu absoluto à voluntate Divina efficaci, quæ efficacia voluntatis Divinæ non potest quidem desumi à determinatione voluntatis absoluta: quia absoluta determinatio est quid posterius illâ voluntate efficaci Divina; sed cur non posset desumi à determinatione conditionata? quæ prior est subsistendi consequentiâ prædeterminatione absoluta.

OBJICIT 7. Deum allicere per Nos voluntatem propositione tantum objecti, & non prædeterminando, quod illi commune est cum creaturis, & tamen Deus debet aliquid sibi proprium habere, nempe ut possit etiam voluntates creatas immutare. Punctus itaque difficultatis in hoc est, utrum ipsum motum voluntatis debeat etiam Deus ipse causare, non solum per objecti propositionem; sed etiam per efficientiam, seu efficaciam intra voluntatem, ut etiam supponit Aug. & S. Thom.

RESPONDETUR. Seclusâ prædeterminatione Deum habere vim immutandæ voluntatis: in primis ratione selectionis mediorum, quæ prævidet fore efficaciam, cujus selectionis non est potestas in ullâ creaturâ. Rursus habet potestatem immutandæ voluntatis ratione collationis auxilii elevantis, si operatio debet esse supernaturalis. Et quamvis S. Thom. dicat intellectum humanum posse adjuvari ab intellectu Angelico ad aliquid cognoscendum; nondum tamen dicitur, posse immutare voluntatem immutatione supernaturali, vel per directam immisionem cogitationum, quas dicebat Arist. oriri à bonâ fortunâ; hoc enim spectat ad solum Deum. Quod autem dicit, in hoc esse punctum difficultatis, utrum ipsum motum voluntatis Deûs etiam ipse causare debeat? quod, inquam dicit, id non ita se habet; Non enim inter Nos & Thomistas, in hoc est difficultas; concedimus enim & actum, & ipsam determinationem ad

ad actum ita causari à Deo, ut etiam simul causetur à creaturâ. Sed in hoc, an determinatio- nem creaturæ ad hanc partem præcedat deter- minatio Dei determinans creaturam talis, ut il- la possit, non possit jam non esse illud, idque ex vi determinationis positæ à Deo ad id, ad quod Deus determinat.

INSTAT 1. Voluntas Divina efficax est in- fallibilis, & talis cui resisti non potest, quod Scri- ptura probat, quam ille pluribus citat, sed & ra- tio suadet: Ergo ponenda est intrinseca effica- cia in Deo non suppositiva consensus; hoc enim quod sit per oblationem indifferentem, & inde- terminatam concursus, per propositionem ob- iecti, & motionem moralem, est tale, quod ex- spectat consensum nostrum, ut juxta ejus deter- minationem cooperetur ei, & est insuper tale, cui etiam in sensu composito resisti potest.

RESPONDETUR. Hoc Arg. indigere suis li- mitationibus: nam Araus. Trid. & Innocentius contra Jansenistas decernunt interiori gratiæ resisti posse. Ut toti difficultati satisfiat conce- demus voluntati Divinæ resisti non posse, sed in- fallibilitate ortâ ex suppositione consequenti illis, quæ libere fiunt, sed negatur alio sensu voluntatem Divinam respectu actuum libero- rum esse talem, cui resisti non possit, nisi forte dicatur esse talem, quæ cum sit accommodata li- bertati licet per oblationem indifferentis con- cursus, tamen resistantiam non admittat. Ad- mittimus item infallibilitatem antecedentem ad consensum absolutum ortam ex suppositio- ne ipsiusmet consensus, sed negamus dari infal- libilitatem voluntatis Divinæ antecedenter ad consensum conditionatum talem, cui resisti non potest. Quamvis autem oblationi concursus indifferens, propositioni objecti, &c. secun- dum suppositionem antecedentem resisti pos- set, ex suppositione tamen consequenti non po- test resisti: Si enim prævideatur ille concursus eventum non nisi habiturus ex adiutorio Dei, dominio actionis in hanc partem inclinato, non potest non habere eventum.

INSTAT 2. Voluntas cui non potest resisti, est efficax & infallibilis per locum intrinsecum, & antecedenter ad prævisionem nostri consensus, ergo datur prædeterminatio. Ant. prob. quia si voluntas Divina est talis cui resisti potest se- cundum se & per locum intrinsecum, ergo con- siderata Divina voluntas secundum se, & ante præscientiam consensus nostri, patitur resistan- tiam, quæ non oriatur nec derivetur à Deo: Si enim esset cum influxu Dei, jam esset cum vo- luntate Dei: Si autem illa resistantia esset sine influxu Dei, & ipso non cooperante; Ergo ali- quid reale & creatum esset possibile, quod sit in- dependens in esse à Deo; Ergo ulterius, si ante- cedenter ad omnem prævisionem mei consen- sus est impossibilis resistantia aliqua ad volunta- tem Divinam in sensu composito, hoc ipso se-

quitur ante omnem suppositionem, Divinam voluntatem esse infallibilem, & irresistibilem in eodem sensu composito, adeoque efficacem & prædeterminativam.

RESPONDETUR. Probandum prius fuisse dari aliquam voluntatem efficacem ante prævi- sionem etiam conditionati nostri consensus, quæ quia non datur, adhuc salvatur nulli volun- tati Dei efficaci resisti posse, eò quod in liberis, non sit efficax, efficacia non orta ex suppositio- ne consensus conditionati, ut ordinariè dici- mus; in necessariis autem intrinsecam effica- ciam habet; consequenter etiam per nos nulli efficaci Divinæ voluntati resistitur, præcipuè verò, quia ipse consensus conditionatus, est etiâ ex ipso influxu Divino, in quem influit Deus. Neque inde sequetur, humanam potius volun- tatem non posse sibi resistere, quàm quod vo- luntas humana non possit resistere Divinæ vo- luntati; quia hoc ipsum dominium actionis ha- bet creatura à voluntate Dei, & quia de absolu- tã potentiâ posset illam indemnem non servare, & quia seligit auxilium, quod prævidet opera- turum, cuius selectio pender à solo Deo.

INSTAT 3. Potest Deus promittere aliquid creaturæ, quo casu non apparet quomodo Deus possit offerre non nisi concursum indifferentem, nec habere decretum indifferens ex parte suâ, & efficax solum ex præscientia, quâ videt vo- luntatem creatam determinandam, aliàs pro- mitteret Deus id, quod non esset ipse facturum, & cuius non esset efficiens; determinationem enim creaturæ præscit, non causat, præcipuè cum Deus illis promissionibus non tantum pro- mittat concursum suum indifferentem, sed eti- am ipsum actum determinatum.

RESPONDETUR. Promissiones illas Divi- nas, circa actus bonos, fundari ut plurimum in prædefinitionibus actuum bonorum antece- dentibus effectum absolutum, vel esse circa ea, quæ soli Divinæ ordinationi tanquam guber- nanti universum subsunt. Multa etiam non tam sunt promissiones Divinæ, quàm meræ præ- dictiones fundatæ in iis, quæ Deus novit per sci- entiam Conditionalium. Sed insuper ut Deus dicatur non solum promittere concursum in- differentem, sed ipsam actionem, non est neces- se ponere ad hoc physicam prædeterminatio- nem, sed sufficit ponere concursum in entitate indifferentem, ratione tamen selectionis, & ut Nostri dicunt, beneficii determinatum, ex sup- positione consequenti, ex quo postea sequitur infallibiliter determinatio voluntatis. Suppo- nit etiam argumentum, quod doceamus, con- sensum ipsum, & determinationem non causari ab influxu Divino, quod negatur à Nobis. De- inde involvit se argumentum: non enim apparet si dicatur, quod Deus sit causa coëfficiens con- sensus, quomodo inquam sequatur, quod Deus illum præsciat, non causet?

Punctum

R. P.
H. MŁOD
ANOWSKI
Tom. I. e. Z.
VI